

Mae gan eich babi glust ludiog - Gwybodaeth i rieni

Mae'r daflen yma i rieni babi sydd â cholled ar ei glyw oherwydd "clust ludiog".

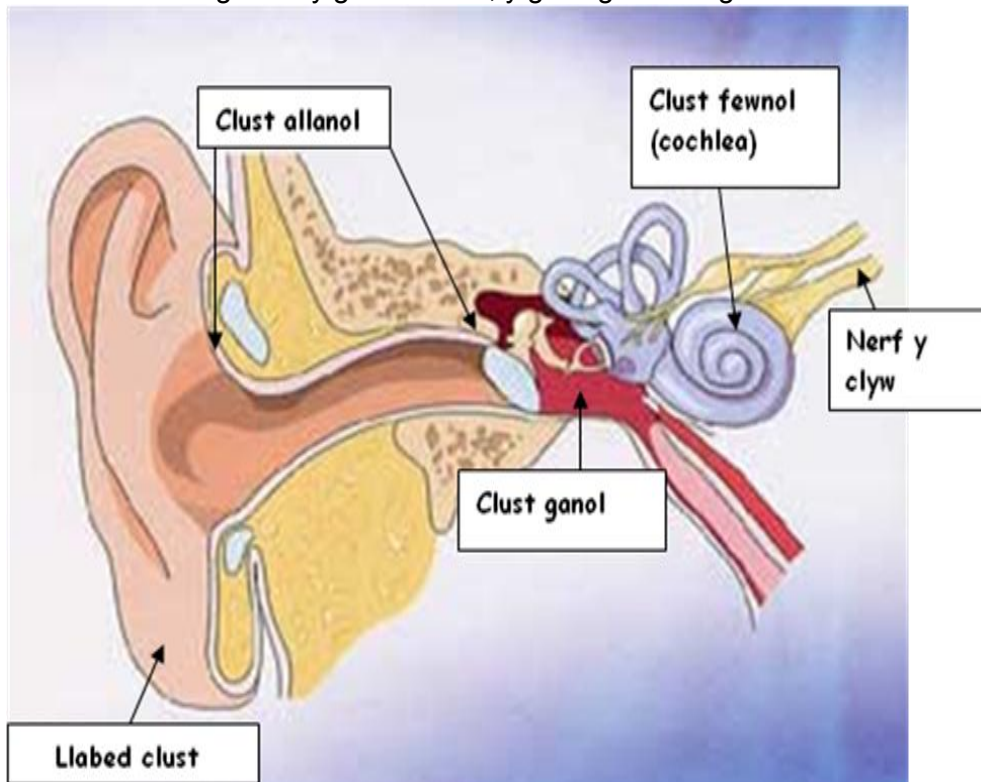
Mae'r daflen yn esbonio:

- Y ffordd mae'r glust yn gweithio
- Ystyr clust ludiog
- Yr hyn yr oedd profion clyw eich babi'n ei ddangos
- Y ffyrdd posib o drin colled ar y clyw
- Y ffyrdd y gallai colled ar ei glyw effeithio ar eich babi

Sut mae'r glust yn gweithio?

Mae seiniau'n symud i mewn i'r glust ac yn cael eu newid yn signalau mae'r ymennydd yn gallu eu deall. Mae'r glust hefyd yn helpu cydbwysedd y corff.

Mae tair rhan i'r glust – y glust allanol, y glust ganol a'r glust fewnol.

Beth yw "clust ludiog"?

Casgliad o hylif gludiog yn y glust ganol yw 'clust ludiog'. Mae'r hylif yn rhwystro'r drwm rhag symud gystal ag y dylai symud i anfon y signalau sain drwy'r glust ganol i'r glust fewnol. Fel arfer, mae clust ludiog yn golygu colled ysgafn yn unig ar y clyw. Enw arall ar y math yma o golled ar y clyw yw colled ddargludol. I'r rhan fwyaf o fabanod a phlant, bydd yr hylif yn diflannu ohono'i hun heb orfod cael unrhyw driniaeth. Dylai'r clyw wella pan mae'r hylif yn clirio.

Mae babanod newydd-anedig sydd â thaflod hollt neu syndrom Down yn fwy tebygol o gael clust ludiog sy'n llai parod i wella ohono'i hun. Bydd angen i'r plant yma gael profion clyw rheolaidd drwy gydol eu plentynod.

Mae gwaith ymchwil yn dangos bod ysmegu yng nghwmni plant yn eu gwneud yn fwy tebygol o gael heintiau ar eu clustiau a chlust ludiog.

Beth oedd profion clyw fy mabi'n ei ddangos?

Bydd eich awdiolegydd yn esbonio canlyniadau profion clyw eich babi i chi. Efallai y bydd y canlyniadau'n dangos bod y cochlea yng nghlust fewnol eich babi'n gweithio'n dda ond bod hylif yn y glust ganol yn golygu bod rhaid i seiniau fod yn uwch na'r cyffredin i fynd drwodd i'r cochlea. Efallai y bydd prawf o'r enw tympanometreg yn gallu dangos bod yr hylif yn rhwystro drwm y glust rhag symud yn rhwydd.

Sut bydd y golled ar glyw fy mabi'n cael ei thrin?

Fel arfer, nid oes angen unrhyw driniaeth ar y rhan fwyaf o fabanod ifanc iawn sydd â cholled ddargludol ar eu clyw oherwydd clust ludiog. Bydd eich babi'n cael prawf clyw arall pan mae'n gallu eistedd i fyny a throï ei ben at seiniau (tua naw mis oed). Os oes colled ar ei glyw'r adeg honno hefyd, efallai y bydd eich babi'n cael cyfle i ddefnyddio teclynnau clyw tra mae'r glust ludiog yn para. Ond bydd y driniaeth yn dibynnu ar lefel y golled ar ei glyw, ac ar effaith bosib y golled arno. Mae colled ar y clyw oherwydd clust ludiog yn gallu amrywio, hynny yw, mae'n ddrwg ar brydiau ac yn well ar adegau eraill. Bydd eich babi'n cael profion rheolaidd i fonitro'i glyw.

Wrth i'ch babi dyfu, fe allai'r glust ludiog glirio ohoni'i hun. Os nad yw'n clirio ac mae'n achosi problemau (fel colled ar y clyw, oedi wrth ddysgu i siarad neu heintiau ar y clustiau), efallai y bydd tîm yr awdiolegydd yn cynnig i'ch plentyn gael llawdriniaeth. Mae'r llawdriniaeth yn golygu tynnu'r hylif o'r glust ganol a rhoi tiwb bach plastig (sy'n cael ei alw'n gromed) yn y drwm. Mae'r gromed yn cadw aer yn y glust ganol ac yn rhwystro hylif rhag casglu eto.

Mae'n well gan rai rhieni weld eu plant yn defnyddio teclynnau clyw i reoli'r golled ar eu clyw, yn hytrach na chael llawdriniaeth.

Sut bydd y golled ar ei glyw'n effeithio ar fy mabi?

Gan fod y math yma o golled ar y clyw'n ysgafn fel arfer ac yn para am gyfnod byr, nid yw fel arfer yn achosi unrhyw broblemau neu anawsterau yn y tymor hir. Bydd eich babi'n agos atoch chi yn ystod y misoedd cynnar a bydd yn gallu clywed eich llais a gweld eich wyneb. Mae colled ar ei glyw'n gallu effeithio ar ymddygiad plentyn ac amharu ar ei allu i ddysgu i siarad. Ond os yw'r golled ar ei glyw'n cael ei thrin neu'n gwella, ni ddylai'r problemau bara.

Dyma rai awgrymiadau i helpu'ch babi i glywed yn well:

- Cyn siarad gyda'ch babi, gwnewch yn siŵr fod ei sylw arnoch a'i fod yn edrych arnoch
- Symudwch yn agosach at eich babi pan rydych chi'n siarad, yn hytrach na chodi'ch llais
- Ceisiwch gadw'r sŵn cefndir mor isel â phosib yn eich cartref, a symudwch yn agosach at eich babi mewn mannau swllyd
- Efallai y bydd defnyddio teclyn clyw'n helpu os yw'ch awdiolegydd yn argymhell un.

Mwy o wybodaeth

Mae'r Gymdeithas Genedlaethol i Blant Byddar (NDCS) yn gallu cynnig mwy o wybodaeth i chi am golled ddargludol ar y clyw ac am glust ludiog. Mae gan y Gymdeithas linell gymorth arbennig i rieni plant sydd â cholled ar eu clyw. Bydd eu cynghorwyr profiadol yn gallu helpu i ateb unrhyw gwestiynau sydd gennych.

Gallwch chi gysylltu â'r NDCS yn unrhyw un o'r ffyrdd sy'n dilyn:

Ffôn: 029 2037 3474

Minicom: 029 0223 2739

Ffacs: 029 2037 9800

E-bost: ndcswales@ndcs.org.uk

Llinell gymorth rhadffon: 0808 800 8880

Gwefan: www.ndcs.org.uk

Dyma'ch rhifau ffôn lleol: